

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 371/2023-46

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Dudíša (sudca spravodajca) a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED] zastúpeného URBAN GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátskou kanceláriou, Havlíčkova 16, Bratislava, IČO 47 244 895, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice-okolie v konaní vedenom pod ČVS: ORP-87/1-OSV-KS-2004 a postupu Okresnej prokuratúry Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 1 PN 500/20/8806 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. júna 2023 a doplnenou 21. júna 2023 domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), práva podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice-okolie (ďalej len „policajný orgán“) v konaní vedenom pod ČVS: ORP-87/1-OSV-KS-2004 (ďalej aj „napadnuté konanie policajného orgánu“) a postupom Okresnej prokuratúry Košice-okolie (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 PN 500/20/8806. Sťažovateľ ďalej žiadal, aby ústavný súd prikázal porušovateľom konať v označených konaniach bez zbytočných prieťahov, aby mu ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie v špecifikovaných sumách a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnuté konanie policajného orgánu bolo začaté na podklade trestného oznámenia sťažovateľa uznesením z 2. novembra 2003 pre spáchanie

restného činu poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 momentálne už neúčinného zákona č. 140/1961 Zb. Restný zákon v znení neskorších predpisov, ktorého sa dopustil doteraz neznámy páchatel' tým, že v presne nezistenom čase v noci z 27. augusta 2003 na 28. august 2003 nezistenou zbraňou zastrelil jalovicu na pastvine pri obci [REDAKOVANÉ], v ktorej bol nájdený projektíl kalibru 7,62 mm zn. Sellier Belot českej, resp. československej výroby, následkom čoho jalovica uhynula a neodkrvením mäsa toto bolo nepoužitelné, čím s'ťažovateľovi bola spôsobená škoda v sume 16 000 Sk. Uznesením policajného orgánu z 13. januára 2004 bolo restné stíhanie vo veci podľa § 173 ods. 1 písm. f) zákona č. 141/1961 Zb. o restnom konaní súdnom (restný poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „starý Restný poriadok“) prerušené z dôvodu, že sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce vykonať restné stíhanie proti určitej osobe. Predchádzajúce dve ústavné s'ťažnosti s'ťažovateľa boli uzneseniami vydanými v konaniach vedených pod sp. zn. III. ÚS 422/2020 a IV. ÚS 590/2021 odmietnuté.

3. Krajská prokuratúra v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“) na žiadosť s'ťažovateľa o preskúmanie zákonnosti v prípravnom konaní mu upovedomením č. k. 4 Kn 16/23/8800-5 z 12. mája 2023 (ďalej len „upovedomenie krajskej prokuratúry“) oznámila, že spisový materiál ČVS: ORP-87/1-OSV-KS-2004 bol v roku 2015 skartovaný, pretože uplynula lehota uloženia 10 rokov, a preto žiadosť nie je možné vybaviť. Aj v prípade existencie spisových materiálov by nebolo vo veci možné konať, pretože restné stíhanie by bolo v predmetnej veci premlčané, premlčacia doba bola v tomto prípade tri roky.

II.

Argumentácia s'ťažovateľa

4. K porušeniu práva na inú právnu ochranu s'ťažovateľ uvádza, že porušovatelia konali v rozpore s Restným poriadkom, čím porušili práva s'ťažovateľa (i) prerušením restného stíhania po 2 mesiacoch a 11 dňoch bez vykonania potrebných dôkazov, v dôsledku čoho sa skutok premlčal a zmarilo sa právo na náhradu škody, (ii) od prerušenia restného stíhania neučinili žiadny úkon pre náležité objasnenie veci a dosiahnutie účelu restného konania, čím porušili zásadu podľa § 2 ods. 10 Restného poriadku a § 1 Restného poriadku, (iii) náležite nepreskúmali podozrenie zo spáchania restného činu, čím si neplnili svoju povinnosť, (iv) vedú prerušené restné stíhanie už vyše 19 rokov napriek tomu, že skutok je premlčaný, mali povinnosť restné stíhanie zastaviť podľa § 215 ods. 1 písm. d) Restného poriadku z dôvodu neprípustnosti podľa § 9 ods. 1 písm. a) Restného poriadku, (v) s'ťažovateľa dosiaľ 19 rokov držia v právnej neistote, (vi) nesprávne aplikovali prerušenie restného stíhania, pretože spočiatku na prerušenie nebol daný dôvod a následne, keď sa skutok premlčal, nebol dôvod na prerušenie, pretože ho bolo potrebné zastaviť, (vii) spis skartovali napriek tomu, že restné stíhanie nebolo dosiaľ meritórne skončené, a o skartovaní s'ťažovateľa neupovedomili. Žiadosti z januára 2023 adresované porušovateľom zostali ignorované a bez akejkoľvek odozvy.

5. K porušeniu označených majetkových práv s'ťažovateľ uvádza, že počas vyše 19 rokov nemá k dispozícii žiadny právny prostriedok na ochranu svojho vlastníckeho práva k poškodenej veci z dôvodu nedostatočného dodržiavania zásady legality restného konania zo strany orgánov činných v restnom konaní. Dochádza k porušeniu zásady legality zákroku proti základnému právu, pretože s'ťažovateľ sa dostal do právnom poriadkom nepredpokladaného priestoru, keď ako osoba poškodená restným činom neznámeho páchatela nemá právnu možnosť na ochranu svojho

vlastníckeho práva, pretože porušovatelia prerušili trestné stíhanie vo veci, keď premlčanie skutku voči páchatel'ovi nespočíva. Nie je už možné nikoho za poškodenie majetku s'ťažovateľa odstíhať, neexistuje osoba, proti ktorej by si s'ťažovateľ žalobne mohol nárokovať náhradu škody, a orgány činné v trestnom konaní si *de facto* poistili svoju nečinnosť na neurčito. Zmarili šancu na náhradu škody proti páchatel'ovi, čím na základe „diery“ v právnej úprave by mali prebrať zodpovednosť za škodu, keďže v príčinnej súvislosti s ich dlhotrvajúcou nečinnosťou dochádza k porušovaniu označeného základného práva. Vypátranie páchatel'a malo byť založené na vykonaní najjednoduchších úkonov, ako napr. zadržanie veci (všetkých zbraní rovnakého kalibru ako projektil nájdený v usmrtenej jalovici, pozn.) v najbližšom okolí. Ak trestné činy, o ktorých orgány činné v trestnom konaní majú vedomosť, nestíhajú, stíhajú nedostatočne, pomaly a neefektívne, čo sa týka hĺbky preukazovania a možnosti identifikácie konkrétneho páchatel'a, mali by prevziať zodpovednosť za nedostatočné vyšetrovanie a za vzniknutú škodu, keďže porušujú aj právo s'ťažovateľa vlastníť majetok, čo súvisí s právom na prístup k spravodlivosti. Legislatívna medzera s'ťažovateľa obmedzuje v možnosti uplatniť si nárok priamo proti porušovateľom, resp. štátu, ako to je v prípade trestných činov ublíženia na zdraví.

6. Podľa s'ťažovateľa je možné aplikovať závery nálezu vo veci sp. zn. I. ÚS 431/2019 k účinnosti vyšetrovania. Bola vykonaná kriminálna expertíza iba vo vzťahu k jednej strelnej zbrani (držiteľa strelnej zbrane, ktorá bola zhodná s kalibrom daného projektilu) so záverom, že z tejto zbrane nebol vystrelený daný projektil. Porušovatelia mali overiť prostredníctvom registra zbraní a registra držiteľov zbrojných preukazov, koľko zhodných zbraní sa nachádza v blízkom okolí (50 – 100 km). V prípade zhody mali byť zaistené strelné zbrane a následne mala byť vykonaná kriminálna expertíza, či z niektorej z nich bol vystrelený projektil nájdený v usmrtenej jalovici. Opätovne mal byť vypočítaný s'ťažovateľ k novým informáciám o možnom páchatel'ovi. Porušovatelia zjavne nenaplnili zásadu oficiality a legality trestného stíhania. Z dôvodu nedôsledného (len formálneho) vyšetrovania trestného činu zo strany policajného orgánu a aj nedôsledného dozoru okresnej prokuratúry pri prešetovaní tohto trestného činu dochádza už vyše 19 rokov k porušovaniu základného práva s'ťažovateľa vlastníť majetok, o ktorý bol pripravený v súvislosti so spáchaným trestným činom. Od prerušenia trestného stíhania policajný orgán zjavne nemá záujem, aby identifikoval páchatel'a trestného činu, od ktorého by si s'ťažovateľ prípadne mohol uplatniť náhradu škody. Okresná prokuratúra zároveň nezakročila, aby donútila policajný orgán vykonávať vo veci také úkony vyšetrovacej činnosti, na základe ktorých by mohla byť s'ťažovateľovi spôsobená škoda nahradená priamo páchatel'om.

7. Súvisiace porušenie práva na účinný a efektívny prostriedok nápravy s'ťažovateľ obdobne odvodzuje z dlhotrvajúceho prerušenia trestného stíhania (namieta aj samotný postup a rozhodnutie o prerušení trestného stíhania), zo zániku trestnosti činu proti konkrétnemu páchatel'ovi, z nemožnosti uplatnenia nároku na náhradu škody od konkrétnej osoby a z nedokonalnej právnej úpravy neumožňujúcej mu uplatniť si náhradu škody proti porušovateľom pre ich laxný prístup. Absolútne nečinní porušovatelia nevykonali s'ťažovateľom navrhované dôkazy, po rokoch sa tak nemôže domôcť definitívneho ukončenia trestného konania a náhrady škody, nemá iný prostriedok na ochranu svojich práv.

8. K porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov s'ťažovateľ poukazuje na judikatúru ústavného súdu (I. ÚS 80/06) a rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vydané proti Slovensku. Po právnej ani skutkovej stránke nešlo o zložitú vec, trestné konanie je vedené pre menej závažný trestný čin. Jediným potrebným úkonom, ktorý mali orgány

činné v trestnom konaní vykonať, je overiť, koľko zhodných zbraní sa nachádza v blízkom okolí. V správaní sťažovateľa neexistujú žiadne okolnosti, ktoré by mali ísť na jeho ťarchu, ako jediný je v konaní aktívny a má záujem na skončení veci, v septembri 2020 a v marci 2023 podal sťažnosti na priesťahy. Napadnuté konanie od začatia trestného stíhania ku dňu podania ústavnej sťažnosti nie je právoplatne ukončené, nebolo ukončené ani len prípravné konanie, nebolo zastavené trestné stíhanie napriek tomu, že došlo k premlčaniu. Po prerušení trestného stíhania policajný orgán neurobil ani jeden procesný úkon a nechal spis skartovať napriek meritórnemu neskončeniu veci. Porušovatelia sa ani len nesnažia odstrániť právnu neistotu sťažovateľa, sú absolútne pasívni, prerušenie trestného stíhania ale ich nečinnosť neospravedlňuje. Podania sťažovateľa z januára 2023 ostali bez odpovede.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. Ako bolo už uvedené, ide o v poradí tretiu ústavnú sťažnosť sťažovateľa na postup policajného orgánu a okresnej prokuratúry v napadnutom konaní. Uznesením č. k. III. ÚS 422/2020-24 z 12. novembra 2020 bola ako zjavne neopodstatnená odmietnutá ústavná sťažnosť vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom policajného orgánu a okresnej prokuratúry v napadnutom konaní. Uznesením č. k. IV. ÚS 590/2021-31 zo 16. novembra 2021 bola ako neprípustná odmietnutá ústavná sťažnosť vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy a čl. 11 listiny, práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru, práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom policajného orgánu a okresnej prokuratúry v napadnutom konaní.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom policajného orgánu a okresnej prokuratúry:

11. Ústavný súd v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 422/2020 už posudzoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa smerujúcu proti postupu policajného orgánu a okresnej prokuratúry v totožných veciach z pohľadu namietaného porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Procesný stav v oboch napadnutých konaniach bol totožný, aký bol aj v čase podania aktuálnej ústavnej sťažnosti. Uznesením č. k. III. ÚS 422/2020-24 z 12. novembra 2020 bola ústavná sťažnosť odmietnutá ako zjavne neopodstatnená. Podstatným dôvodom odmietnutia bol záver ústavného súdu, že v napadnutých konaniach oboch orgánov činných v trestnom konaní ide o prípady trestného konania proti neznámemu páchatel'ovi, kde si sťažovateľ ako poškodený

nemôže uplatniť svoj nárok na náhradu škody proti obvinenému, a tak z hľadiska možných prietáhov v konaní profitovať zo záruk podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne tak aj podľa čl. 38 ods. 2 listiny), ktorých záruky sa naň budú vzťahovať až okamihom vznesenia obvinenia konkrétnej osobe (bod 22 uznesenia).

12. Sťažovateľ aktuálnou ústavnou sťažnosťou namieta porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (v jeho prietáhovom aspekte) z rovnakých dôvodov v totožných konaniach policajného orgánu a okresnej prokuratúry a za totožného skutkového stavu, o čom už ústavný súd právoplatne (kvázi)meritórne rozhodol. Táto skutočnosť zakladá neprípustnosť ústavnej sťažnosti podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, čo je dôvodom na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

13. K aktuálnej argumentácii sťažovateľa ústavný súd nad rámec záveru o neprípustnosti jeho ústavnej sťažnosti dodáva, že hoci sťažovateľ odkazuje na viaceré rozhodnutia EŠLP týkajúce sa uplatnenia nároku na náhradu škody v trestnom konaní a s tým spojenej aplikovateľnosti práva na prejednanie vecí v primeranej lehote, úplne opomína dôležitú podmienku vyplývajúcu z označených rozhodnutí. Tou je, že uplatnenie nároku na náhradu škody má (okrem špecifikovania právneho základu a výšky nároku) smerovať proti určitej osobe (rozhodnutie Podhradská proti Slovensku z 25. 8. 2015, sťažnosť č. 10212/11, bod 36). Splnenie tejto požiadavky je možné jednoznačne na základe tvrdení sťažovateľa vylúčiť aj napriek nepredloženiu trestného oznámenia alebo iných listín z vyšetrovacieho spisu. Sám totiž uviedol, že mu nebol známy páchatel' a domáhal sa vykonania úkonov zo strany orgánov činných v trestnom konaní na jeho zistenie. Nič nenaznačuje, že by orgány činné v trestnom konaní po vykonaní úkonov v priebehu napadnutého konania zistili osobu, proti ktorej by bolo možné viesť trestné stíhanie, teda aj osobu, proti ktorej by bolo možné uplatniť nárok na náhradu škody. Naopak, zo spomenutého dôvodu pristúpil policajný orgán k prerušeniu trestného stíhania. Ak by aj ústavný súd akceptoval, že už v trestnom oznámení bol sťažovateľom uplatnený nárok v uvedenej výške s odôvodnením jeho právneho či skutkového základu, nie je ho možné považovať za nárok riadne uplatnený v zmysle občianskoprávnej vetvy práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ak nebola označená konkrétna osoba, proti ktorej bol uplatnený. Nemohlo preto ísť o riadne uplatnenie občianskoprávneho nároku. Nie je preto dôvod, aby boli takto uplatnenému nároku priznané záruky vyplývajúce z práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Na základe totožných úvah nemohlo ísť ani o vec v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny.

14. Skutočnosť, že sa sťažovateľ po odmietnutí predchádzajúcej ústavnej sťažnosti obrátil na okresnú prokuratúru a krajskú prokuratúru v januári 2023, nepredstavuje takú skutkovú okolnosť, ktorá by ovplyvnila totožnosť vecí a odôvodnila nový meritórny prieskum napadnutých konaní.

III.2. K porušeniu práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

15. Sťažovateľ aj porušenie práva vyplývajúceho z tohto článku ústavy a listiny, resp. z dohovoru odvodzuje od uplatnenia nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom, čo zjavne nie je naplnené. Ako už bolo uvedené, zo samotnej ústavnej sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ neuplatnil v trestnom oznámení nárok proti konkrétnej osobe, ako to je vyžadované v prípadovom práve EŠLP, sám to ani (nad rámec všeobecného tvrdenia, že si riadne uplatnil nárok na náhradu škody

v trestnom konaní) netvrdil. Neuplatní sa preto čl. 6 ods. 1 dohovoru v jeho civilnej vetve. Na takto uplatnený nárok proti neznámej osobe nemožno nahliadať ako na riadne uplatnený občianskoprávny nárok, takýto spôsob uplatnenia nároku by nepostačoval pre meritórne rozhodovanie o ňom ani v civilnom konaní, a preto sa naň nevzťahujú ani záruky práva na spravodlivý proces vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 dohovoru a v tejto časti je preto ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená.

16. Ústavný súd tiež poukazuje na svoju judikatúru, v zmysle ktorej právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie určitej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny (II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03, IV. ÚS 352/2020). Oznamovateľ ani oznamovateľ, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, nemá ústavou zaručené základné právo, aby na podklade jeho trestného oznámenia bolo určité konanie kvalifikované ako trestný čin a vznesené obvinenie konkrétnej osobe. Posúdenie, či je dôvod na začatie trestného stíhania alebo je potrebné prijať iné rozhodnutie v trestnom konaní, je vo výlučnej právomoci orgánov činných v trestnom konaní. Ústavnému súdu nepatrí preskúmavať ich rozhodnutia a postupy, pokiaľ namietané porušenie zákonnosti nemá súčasne za následok aj porušenie základného práva alebo slobody. Sťažovateľ svoje argumenty sústreďuje práve na nedodržanie zákonných podmienok postupu označených porušovateľov.

17. Sťažovateľ vôbec nenamieta upovedomenie krajskej prokuratúry, v ktorom dostal odpovede k možnostiam postupu po prerušení trestného stíhania. Namieta len postup policajného orgánu a okresnej prokuratúry, nepriamo aj samotnú dôvodnosť prerušenia trestného stíhania, namieta ich postup pred prerušením trestného stíhania (nevykonanie dôkazov) a po prerušení trestného stíhania (nevykonanie dôkazov, nezastavenie trestného stíhania).

18. Pokiaľ sťažovateľ časť svojich námietok smeruje proti postupu porušovateľov spočívajúcemu v spôsobe rozhodnutia prerušením trestného stíhania (rozhodoval o tom však len policajný orgán, nie okresná prokuratúra, preto vo vzťahu k nej je žiadosť zjavne neopodstatnená, pozn.), je potrebné doplniť, že proti uzneseniu policajného orgánu o prerušení trestného stíhania vydanému podľa starého Trestného poriadku bola prípustná sťažnosť, o ktorej bol oprávnený rozhodnúť nadriadený orgán podľa starého Trestného poriadku (§ 141 a nasl.). Sťažovateľ neuviedol nič k otázke vyčerpania tohto zákonného opravného prostriedku ako dostupného prostriedku nápravy tvrdeného porušenia ním označeného základného práva. Námietky k splneniu dôvodov na prerušenie trestného stíhania (prvá veta § 173 ods. 3 starého Trestného poriadku: „Pred prerušením trestného stíhania treba urobiť všetko, čo je potrebné na zabezpečenie úspešného vykonania trestného stíhania.“) mal sťažovateľ uplatniť v sťažnosti, ktorá bola prípustná proti takémuto rozhodnutiu. Neuviedol, či takúto sťažnosť proti uzneseniu o prerušení trestného stíhania vôbec podal. Mal teda možnosť vyvrátiť dôvodnosť prerušenia trestného stíhania (napr. podaním opravného prostriedku proti uvedenému uzneseniu, ako aj následnou žiadosťou o vykonanie navrhovaných dôkazov), on však zostal pasívny, keďže až v januári a marci 2023 adresoval okresnej prokuratúre a krajskej prokuratúre žiadosti s návrhmi na vykonanie dôkazov.

19. Ústavná sťažnosť smerujúca všeobecne proti postupu policajného orgánu a okresnej prokuratúry, navyše podľa všetkého podaná po premlčaní trestného stíhania nie je podľa názoru ústavného súdu vhodným prostriedkom na preskúmavanie dôvodnosti prerušenia trestného stíhania,

a preto v súlade so zásadou subsidiarity (§ 132 zákona o ústavnom súde) je potrebné na tieto argumenty nahliadať ako na neprípustné z dôvodu ich nevyužitia v sťažnostnom konaní.

20. Ústavný súd zároveň nepovažuje za súladný s princípom subsidiarity postup sťažovateľa, ktorý nebrojí proti upovedomeniu krajskej prokuratúry a namieta len postup policajného orgánu a okresnej prokuratúry. Krajská prokuratúra mohla sťažovateľovi poskytnúť právnu ochranu, akej sa domáha zo strany ním označených porušovateľov. V dôsledku uplatnenia právomoci krajskej prokuratúry sa buď mohlo pristúpiť k pokračovaniu v trestnom stíhaní, alebo nepokračovať v trestnom stíhaní. Odpovede krajskej prokuratúry uvedené v upovedomení svedčia v prospech záveru, že ju poskytla v rámci dostupných zákonných možností. Sťažovateľ s jej závermi priamo nevedie ani polemiku. Z výhrad sťažovateľa uvedených už v bode 4 je však zrejmé, že v podstate namieta viaceré otázky súvisiace so zákonnosťou prerušenia trestného stíhania a nasledujúceho postupu označených porušovateľov.

21. Vzhľadom na právnu úpravu účinnú v čase prerušenia trestného stíhania (podľa § 12 ods. 11 starého Trestného poriadku „Trestným konaním sa rozumie konanie podľa tohto zákona, trestným stíhaním úsek konania od začatia trestného stíhania až do právoplatnosti rozsudku, prípadne iného rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní vo veci samej a prípravným konaním úsek od začatia trestného stíhania do podania obžaloby, postúpenia veci, prerušenia alebo zastavenia trestného stíhania pred podaním obžaloby.“) je určitý základ na prijatie záveru, že na napadnuté konanie by sa malo nahliadať ako na fakticky ukončené rozhodnutím v prípravnom konaní. Je preto možné navyše prijať záver, že právna neistota (ak by sa prijal záver, že existovala, pozn.) bola v zákonom požadovanej miere odstránená, hoci samotný zákon pripúšťal v budúcnosti možnosť jej „obnovenia“.

22. Ústavný súd poukazuje na uznesenie č. k. IV. ÚS 280/04-18 z 23. septembra 2004, podľa ktorého «Uznesenie o prerušení trestného stíhania z dôvodu, že sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie proti určitej osobe, je procesným rozhodnutím. V súlade s teóriou trestného práva procesného, ako aj rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), s ktorou sa pre tento prípad ústavný súd stotožňuje, je však uznesenie o prerušení trestného stíhania z uvedeného zákonného dôvodu zákonným spôsobom vybavenia veci, hoci na neurčitú dobu, pričom bez rozhodnutia o pokračovaní v trestnom stíhaní nie je možné vykonávať ďalšie úkony orgánov činných v prípravnom konaní (podobne uznesenie najvyššieho súdu z 18. augusta 1994 sp. zn. Ntv-II 318/94 uverejnené pod Rt 36/98).». V tejto súvislosti je relevantná okolnosť, že postup orgánov činných v trestnom konaní (označených porušovateľov) bol preverovaný aj krajskou prokuratúrou.

23. Nie je zjavne neodôvodnený ňou uvedený právny názor vyjadrený aj (judikatúrne) v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Tdo 24/2015 z 24. júna 2015 k inštitútu premlčania trestného stíhania podľa § 87 Trestného poriadku ako okolnosti spôsobujúcej zánik trestnosti činu/skutku, podľa ktorého «... účinky spočívania premlčacej doby nastávajú iba v prípade, pokiaľ je trestné stíhanie vedené proti konkrétnej osobe, v štádiu po vznesení obvinenia. Je vylúčené vzťahovať príslušné ustanovenie aj na prípady, kedy bolo vedené trestné stíhanie iba „vo veci“, nakoľko by tým nepochybne stratila zmysel podstata inštitútu premlčania trestného stíhania a tým aj premlčanie trestnej zodpovednosti páchatela a bolo by to v hrubom rozpore s princípmi právnej istoty a základnými zásadami trestnej politiky štátu, ktoré neoddeliteľne patria ku znakom právneho štátu, ak by účinky spočívania premlčacej doby vyvolávalo aj prerušenie trestného stíhania

„vo veci“. Súčasťou právnej istoty je aj právo osoby, voči ktorej sa v premlčacej lehote orgánom činným v trestnom konaní nepodarí vyvodit' trestnú zodpovednosť za spáchanie trestného činu, dosiahnuť po jej uplynutí zánik trestnej zodpovednosti za taký čin.». Vo vzťahu k posudzovanej veci vzhľadom na výšku trestnej sadzby trestného činu, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie, je relevantná otázka ďalšieho vedenia trestného stíhania oproti jeho zastaveniu pre zánik trestnosti činu (alebo pre neprípustnosť stíhania) z dôvodu premlčania v zmysle § 215 ods. 1 písm. d) alebo h), ods. 4 Trestného poriadku, čo však už prekračuje rámec konania o ústavnej sťažnosti (IV. ÚS 547/2022).

24. Odpoveď na to, akým spôsobom je potrebné postupovať, považuje ústavný súd za prináležiacu orgánom činným v trestnom konaní. Upovedomenie krajskej prokuratúry, proti ktorému sťažovateľ priamo nebrojil, obsahuje zrozumiteľnú odpoveď o možnostiach porušovateľov konať vo veci vzhľadom na skartáciu príslušného spisového materiálu a na premlčanie trestného stíhania. Uvedený záver nejaví známky arbitrárnosti alebo zjavnej neodôvodnenosti, preto ústavný súd nevidí dôvod posudzovať jeho vecnú správnosť. Úlohou ústavného súdu ako nezávislého orgánu ochrany ústavnosti je skúmať iba ústavné markanty postupu orgánov verejnej moci a z nich plynúce závery vyjadrené v jednotlivých individuálnych právnych aktoch z toho uhla pohľadu, či neprekračujú rámec ich ústavnej udržateľnosti v konfrontácii so skutkovými a s právnymi okolnosťami tej-ktorej veci.

25. V čase podania ústavnej sťažnosti bolo napadnuté konanie v podstate v rovnakom stave ako po právoplatnosti uznesenia o prerušení trestného stíhania z 13. januára 2004, s tým že sťažovateľovi bolo odpovedané na jeho žiadosti v zásade v zmysle, že sa nebude v trestnom stíhaní pokračovať. Z toho dôvodu sa v okolnostiach sťažovateľa ani tvrdenie o jeho právnej neistote nejaví byť úplne priliehavé. Námetka o porušení práva na inú právnu ochranu a na spravodlivý súdny proces v dôsledku dlhotrvajúcej právnej neistoty sťažovateľa preto neobstoí. Sťažovateľ sa v čase podania ústavnej sťažnosti nenachádzal v dlhotrvajúcom stave právnej neistoty vykazujúcom znaky odmietnutia spravodlivosti v otázke, ktorá mohla byť posudzovaná v napadnutom postupe a konaní policajného orgánu a okresnej prokuratúry (či pominul dôvod na prerušenie trestného stíhania).

26. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nečinnosť orgánu verejnej moci (v tomto prípade orgánu činného v trestnom konaní) v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu, ako to je v danom prípade, neposudzuje ako zbytočné prietahy v konaní (napr. II. ÚS 3/00, I. ÚS 78/02, III. ÚS 42/02, IV. ÚS 280/04, III. ÚS 2/2016). Prerušenie konania, kým nedôjde k odpadnutiu prekážky postupom predvídaným zákonom, znamená, že sa nemôžu v prerušenom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov (v danej veci strany trestného konania). Sťažovateľom naznačované pochybenie v podobe nevydania rozhodnutia o zastavení trestného stíhania nie je možné považovať za pochybenie s ústavnoprávnou intenzitou porušujúcou jeho práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny.

27. V dôsledku uvedeného ústavný súd v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú.

III.3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ústavy, čl. 11 listiny a práv podľa čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 13 dohovoru:

28. Ako bolo v bode 10 tohto uznesenia uvedené, ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 590/2021-31 zo 16. novembra 2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť 1. decembra 2021, odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa, ktorou sa domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva na vlastníť

majetok podľa čl. 20 ústavy a čl. 11 listiny, práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom policajného orgánu v konaní vedenom pod ČVS: ORP-87/1-OSV-KS-2004 a postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 PN 500/20/8806. Ide o totožné konania totožných porušovateľov, ktoré sú predmetom prieskumu v tomto konaní. Procesný stav oboch konaní je rovnaký, ako v čase predchádzajúceho prieskumu s výnimkou skutočnosti, že sa sťažovateľ po odmietnutí predchádzajúcej ústavnej sťažnosti podaniami z januára 2023 obrátil na okresnú prokuratúru a krajskú prokuratúru. Táto skutočnosť nepredstavuje takú skutkovú okolnosť, ktorá by ovplyvnila totožnosť veci a odôvodnila nový meritórny prieskum napadnutých konaní policajného orgánu a okresnej prokuratúry.

29. Ústavný súd preto aj v tejto časti zistil neprípustnosť ústavnej sťažnosti podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, čo je dôvodom na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

30. Nad rámec uvedeného záveru ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že je v rozpore s princípom subsidiarity postup sťažovateľa, ktorý nebrojí proti upovedomeniu krajskej prokuratúry a namieta len postup policajného orgánu a okresnej prokuratúry. Krajská prokuratúra mohla sťažovateľovi poskytnúť právnu ochranu aj vo vzťahu k označeným právam vlastníť a užívať majetok, akej sa domáha zo strany ním označených porušovateľov. Poskytla mu ju s odôvodnením uvedeným v upovedomení z 12. mája 2023. Sťažovateľ s týmito závermi priamo nevedie ani polemiku. Táto okolnosť je navyše dôvodom neprípustnosti ústavnej sťažnosti aj podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

31. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, a preto rozhodovanie o jeho ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a tak sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. augusta 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu